

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 145/19
U Luxembourg, 19. studenoga 2019.

Presuda u predmetima C-585/18, C-624/18 i C-625/18
A.K. / Krajowa Rada Sądownictwa i CP i DO / Sąd Najwyższy

Sud koji je uputio zahtjev mora provjeriti neovisnost novog vijeća poljskog Vrhovnog suda, kako bi utvrdio može li to tijelo odlučivati o sporovima o umirovljenju sudaca Vrhovnog suda ili takve sporove mora ispitati drugi sud koji udovoljava tom zahtjevu neovisnosti

U presudi A. K. i dr. (Neovisnost Disciplinskog vijeća Vrhovnog suda) (C-585/18, C-624/18 i C-625/18), objavljenoj 19. studenoga 2019. u okviru ubrzanog postupka, Sud je, okupljen u velikom vijeću, presudio da se pravu na djelotvoran pravni lijek, zajamčenom člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i potvrđenom, u posebnom području, Direktivom 2000/78¹, protivi to da sporovi o primjeni prava Unije mogu ulaziti u isključivu nadležnost tijela koje ne predstavlja neovisan i nepristran sud. Prema mišljenju suda, takav je slučaj kada objektivni uvjeti u kojima je osnovano predmetno tijelo i njegova obilježja te način na koji su njegovi članovi imenovani mogu dovesti do toga da pojedinci opravdano posumnjaju u otpornost tog tijela na vanjske čimbenike, a osobito na izravan ili neizravan utjecaj zakonodavne i izvršne vlasti, kao i u njegovu neutralnost u odnosu na suprotstavljene interese. Ti čimbenici stoga mogu dovesti do izostanka dojma neovisnosti ili nepristranosti navedenog tijela, što može ugroziti povjerenje koje navedeni pojedinci moraju imati u pravosuđe u demokratskom društvu. Sud koji je uputio zahtjev treba utvrditi, uzimajući u obzir sve relevantne elemente kojima raspolaže, je li to slučaj glede novog Disciplinskog vijeća poljskog Vrhovnog suda. U takvom slučaju, načelo nadređenosti prava Unije nalaže mu da izuzme iz primjene odredbu nacionalnog prava kojom se određuje da je navedeno tijelo nadležno za odlučivanje o sporovima o umirovljenju sudaca Vrhovnog suda, tako da te sporove može ispitati sud koji udovoljava gore navedenim zahtjevima neovisnosti i nepristranosti, a koji bi bio nadležan u predmetnom području da ga navedena odredba u tome ne sprječava.

U predmetima koji su u tijeku pred sudom koji je uputio zahtjev, tri poljska suca (Visokog upravnog suda i Vrhovnog suda) istaknula su, među ostalim, povrede zabrane diskriminacije na temelju dobi u području zapošljavanja zbog njihova prijevremenog umirovljenja, u skladu s novim Zakonom od 8. prosinca 2017. o Vrhovnom sudu. Iako se nakon nedavne izmjene taj zakon više ne odnosi na suce koji su, poput podnositelja zahtjeva u glavnom postupku, prilikom njegova stupanja na snagu već bili na dužnosti na Vrhovnom sudu i da su stoga navedeni podnositelji bili zadržani ili ponovno postavljeni na njihove dužnosti, sud koji je uputio zahtjev smatra da je i dalje suočen s problemom postupovne prirode. Naime, iako predmetna vrsta spora u pravilu ulazi u nadležnost novoustanovljenog Disciplinskog vijeća u okviru Vrhovnog suda, taj se sud, zbog dvojbi glede neovisnosti tog tijela, pita mora li izuzeti iz primjene nacionalna pravila o podjeli sudske nadležnosti i, po potrebi, sam odlučiti o meritumu tih sporova.

Nakon što je potvrdio da se u ovom slučaju primjenjuju i članak 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i članak 19. stavak 1. drugi podstavak UEU-a, Sud je najprije podsjetio da zahtjev neovisnosti sudova proizlazi iz bitnog sadržaja prava na djelotvornu sudsku zaštitu i temeljnog prava na pošteno suđenje, koja su od ključne važnosti kao jamstvo zaštite svih prava

¹ Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja (SL 2000., L 303, str. 16.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 1., str. 69.).

koja pojedinci izvode iz prava Unije i očuvanja zajedničkih vrijednosti država članica navedenih u članku 2. UEU-a, osobito vrijednosti vladavine prava. Sud je zatim detaljno podsjetio na svoju sudsku praksu o doseg tog zahtjeva neovisnosti te je naveo, među ostalim, da, u skladu s načelom diobe vlasti koje karakterizira funkcioniranje vladavine prava, neovisnost sudova mora biti zajamčena u odnosu na zakonodavnu i izvršnu vlast.

Nadalje, Sud je istaknuo posebne elemente koje sud koji je uputio zahtjev treba ispitati kako bi mogao ocijeniti nudi li Disciplinsko vijeće Vrhovnog suda dovoljna jamstva neovisnosti.

Kao prvo, Sud je naveo kako sama činjenica da suce Disciplinskog vijeća imenuje predsjednik Republike ne može stvoriti ovisnost u odnosu na političku vlast niti izazvati sumnju u njegovu nepristranost, ako oni, nakon imenovanja, nisu izloženi nikakvom pritisku i ne primaju upute u okviru obavljanja svojih dužnosti. Osim toga, intervencija Državnog sudbenog vijeća, koje je zaduženo za predlaganje sudaca s ciljem njihova imenovanja, može objektivno ograničiti manevarski prostor predsjednika Republike, no pod uvjetom da je to tijelo samo dovoljno neovisno u odnosu na zakonodavnu i izvršnu vlast te predsjednika Republike. S tim u svezi, Sud je pojasnio da je potrebno uzeti u obzir činjenične i pravne elemente koji se odnose na uvjete u kojima su članovi novog poljskog Državnog sudbenog vijeća imenovani i način na koji to tijelo konkretno ispunjava svoju ulogu zaštitnika neovisnosti sudova i sudaca. Sud je također naveo da treba provjeriti doseg sudskog nadzora prijedloga Državnog sudbenog vijeća, s obzirom na to da odluke predsjednika o imenovanju Republike ne mogu biti predmet takvog nadzora.

Kao drugo, Sud je istaknuo druge elemente, koji izravnije karakteriziraju Disciplinsko vijeće. Primjerice, naveo je da je u posebnom kontekstu koji proizlazi iz oštro osporavanog donošenja odredbi novog zakona o Vrhovnom sudu koje je u svojoj presudi od 24. lipnja 2019., Komisija/Poljska (Neovisnost Suda) (C-619/18, EU:C:2019:531)², proglasio protivnim pravu Unije, bilo relevantno utvrditi da je Disciplinskom vijeću povjerena isključiva nadležnost za odlučivanje o sporovima u vezi s umirovljenjem sudaca Vrhovnog suda koje proizlazi iz tog zakona, da to vijeće moraju sačinjavati samo novoimenovani suci i da se čini da ima osobito visok stupanj autonomije u okviru Vrhovnog suda. Sud je, općenito, u više navrata pojasnio da, iako svaki od ispitanih elemenata, promatran zasebno, ne može nužno dovesti u sumnju neovisnost tog tijela, njihovo promatranje zajedno moglo bi, međutim, dovesti do drugačijeg zaključka.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela SOCOLIUC ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

---

² Presuda Suda od 24. lipnja 2019., Komisija/Poljska (Neovisnost Vrhovnog suda), ([C-619/18](#) i [PM br. 81/19](#)).